

Múltunk jelen időben

NEMZETI KASTÉLYPROGRAM
ÉS NEMZETI VÁRPROGRAM

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI 2020

2018. március 28.

MINISZTERELNÖKSÉG

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A NEMZETI KASTÉLYPROGRAM ÉS NEMZETI VÁRPROGRAM BAJNAI SÁNDOR–METTERNICH-KASTÉLYEGYÜTTES ÉRINTŐ FEJLESZTÉSEI

A Nemzeti Kastélyprogram és Nemzeti Várprogram keretében 39 műemlék – 20 kastély és 19 vár – újul meg, nemcsak régi szépségüket nyerik vissza, hanem új funkciókkal is gazdagodnak, hogy – adottságaikhoz igazodó módon – megfeleljenek a mai kor turisztikai igényeinek.

A bajnai Sándor–Metternich-kastély is ennek a nagyszabású programnak a keretében születik újjá. A fejlesztés fő célja gróf Sándor Móric, az „Ördöglovas” kastélyának, valamint korának bemutatása interaktív módon, épített installációk és multimédiás eszközök segítségével.

Az épület „A bajnai Sándor–Metternich-kastélyegyüttes és parkjának turisztikai célú fejlesztése” című projekt keretében 1,5 milliárd forint európai uniós (GINOP 7.1.1-15-2015-00004), valamint 239 241 437 millió forint hazai forrásból újul meg.

A program célja, hogy a műemlékhelyreállítás és az örökségmegőrzés alapvető szempontjai mellett egy egységes, Európában is unikális, jól értékesíthető turisztikai termékcsomag valósuljon meg, amely valóban érdekli a látogatókat. Egy-egy vár vagy kastély szinte mindig az adott település egyik jelképe, szimbolikus értékű helyszín, különleges helyet foglal el a köztudatban, ezért fontos a helyi identitás erősítése. A várak, kastélyok a fejlesztési koncepció alapján egyre inkább közösségi térként is szolgálnak majd, ha a vendég jól érzi magát bennük, jelentősen több időt tölt el, és ez növeli a bevételt, amelyekből a műemlékek fenntarthatók.

Fontos cél tehát az épületek szellemi újjászületése is: fizikai rehabilitációjuk mellett a szellemi rehabilitációjuk is megvalósul. A várak, majd a kastélyok évszázadokon keresztül a magyar és az európai kultúra „fellegrái” voltak, most a 21. századi igényeknek megfelelően újraértelmezett formában kapják vissza ezt a szerepüket, jól illeszkedve az épületek műemléki adottságaihoz. Olyan közösségi és kulturális terek kerülnek kialakításra, amelyek különböző művészeti ágakat felölelő programokat kínálnak a látogatóknak.

A komplex funkciót betöltő, többféle bevételi forrásra támaszkodó objektumok egy egységes rendszerbe foglalt láncot alkotnak majd, egységes, nyugat-európai színvonalú turisztikai desztinációként. Az egyes vonzerők hozzájárulnak a kistérség gazdaságának az élénkítéséhez, a munkahelyteremtéshez és a vidékfejlesztési célokhoz, és úgynevezett multiplikatív hatással is rendelkeznek majd: a környező kis- és középvállalkozók rácsatlakozhatnak az Európai Unió és hazai forrásból turisztikai vonzerővé fejlesztett, korábban romos és kihasználatlan műemléki szolgáltatások struktúrájára.

A program az ország egész területét lefedi. Művészettörténeti szempontból a legszínvonalasabb épületek szerepelnek benne, nemzetközi szintre emelve a kastély- és várláncot, amely a magyar épített örökség egyik legfontosabb megjelenítője lesz.

A programban szereplő helyszínek mindegyike egységes arculattal és sztenderd szolgáltatási csomaggal, ajándékbolttal és kávézóval rendelkezik majd.

Múltunk jelen időben

NEMZETI KASTÉLYPROGRAM
ÉS NEMZETI VÁRPROGRAM

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFETTESÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI 2020

Fontos, hogy hiteles, ugyanakkor friss és interaktív kiállítási tartalom fogadja az épületbe látogatókat. Minden helyszín egyedi, a kiállítási tematika ehhez illeszkedő jellemzőkkel rendelkezik, ezáltal az egykori magyar kastély- és várélet minden rétege bemutatásra kerül. Alapvető cél, hogy a kiállításnak olyan grafikai arculata és olyan atmoszférája legyen, amellyel a vendégek azonosulni tudnak. Nagy hangsúlyt fektet a program az előkészítő munkára: a falszöveget, a régészeti, a restaurátori, a levéltári, a tervtári, a köz- és a magángyűjteményekben végzett kutatások alapján összeállt adathalmazt kreatív és közérthető feldolgozásával áll össze egy olyan kiállítás, amely vonzza a látogatókat, és elidőznek benne. Az épületek múltját a történetmesélés, az anekdoták mentén is megismerhetik a látogatók. Minden helyszínen bemutatásra kerülnek az egykori birtokos családok egymást váltó generációi, megelevenednek a történelemkönyvekből ismert nemesi családok tagjai. A kastélyban, várban zajló életmód, a főúri család hétköznapijai és ünnepei, sőt a személyzet feladatai is a kiállítás részét képezik. A koncepció fontos eleme az interaktív és multimédiás eszközök használata és kiállításokba építése. Így be lehet például mutatni az épületek kinézetét különböző építési korszakokban, virtuális túrát lehet tenni a kiterjesztett valóság alkalmazásával a műemlék falai között különböző történelmi korokban, vagy holoprojektoros vetítéssel láthatóvá válik egy makettben, hogy az épület egyes helyiségei milyen célt szolgáltak, milyen tevékenységet végeztek ott egykor. A kastély vagy vár látogatási útvonalának végigjárására a hagyományos idegenvezetés mellett lehetőség nyílik többnyelvű táblagépes, azaz tablettes, visualguide-os eszköz segítségével is.

A változatos, helyi adottságokra támaszkodó, a mindennapokban is használható termékekkel felszerelt ajándékbolt egyre fontosabb részévé válik a látogatóközpontoknak. Itt nyílik lehetőség a helyben termelt, a környékbeli termelőktől származó minősített termékek befogadására és értékesítésére is, így valósítható meg az a gazdasági modell, amely a kastélyok hosszú távú, önfenntartó működését szolgálja.

Külön figyelmet szentel a program a kastélyparkok újszerű hasznosítási lehetőségeinek: érdekes programkínálattal és jó infrastrukturális háttérrel felszerelve a helyszínen tartózkodás ideje többszörösére nyújtható egyfajta „történelmi szabadidőközpontként” működtetve. Ide sorolhatók a népszerű magánrendezvények, esküvői fotózások, csapatépítő tréningek, konferenciák.

A kastély infrastrukturális fejlesztésének elemei:

A bajnai Sándor–Metternich-kastélyegyüttes eddigi állagmegóvó munkálatai után a jelenlegi fejlesztés eredményeként megújul a kastélyépület és parkja, az épület látogathatóvá válik, és a turisztikai fejlesztéseknek köszönhetően vonzó attrakcióval várja a látogatókat. A kastély a hazai műemlékállomány kiemelkedő értékű alkotása. A középkori alapokon álló barokk, majd klasszicista stílusban kiépített egykori főnemesi rezidencia helyreállítása kiemelkedő gondossággal és magas minőségű munkával történik.

A főépület építési munkái során megújulnak a nyílászárók, helyreállításra kerülnek a belső terek, padlózatok, kialakításra kerülnek gépészeti és elektromos rendszerek. A hazánkban és Európában is különleges barokk-klasszicista falfestések és mennyezetfreskók egyes részeken restaurálásra és bemutatásra kerülnek. A főépületben kap helyet a mozgalmas életű Ördöglovast, gróf Sándor Móricot és lányát, a „divatdiktátor” Sándor Paulina grófnőt bemutató kiállítás. Emellett a főépületben kialakításra kerül egy ajándékbolt és egy kávézó is. A mellékszárnyban vizesblokkokat és egyéb kiszolgáló helyiségeket alakítanak ki.

A kastélypark megújítása a történelmi elemek megőrzésének a céljával természetvédelmi szempontok alapján történik, így a park az egykori tájképi kert hangulatát idézi majd, amelyet gyalogosan járhatnak be a látogatók.

Múltunk jelen időben

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A kastély turisztikai fejlesztésének elemei:

A bajnai kastély egykori tulajdonosa, gróf Sándor Móric, a félelmet nem ismerő, legendás Ördöglovas a saját kastélya erkélyéről is leugratott és a legendák szerint a kastélyban is gyakran lovon járt. Kalandjait állandó kísérője, udvari festője, Johann Gottlieb Prestel több képen is dokumentálta. Feleségét, a nagyhatalmú Metternich kancellár lányát is úgy ismerte meg, hogy a Sándor-palotához vezető lépcsőn átugratott Leontine hintaja fölött. A lány azonnal beleszeretett. A gróf feleségül kérte, és költséget nem kímélve hozzákezdett a bajnai kastély átépítéséhez, hogy az méltó pompával fogadhassa a kancellár lányát. A klasszicista stílusú átépítés és a bővítés terveit Hild József építész készítette el, a belső termek díszítésére pedig a milánói Scala díszlettervezője, Alessandro Sanquirico kapott megbízást.

Lányuk, Sándor Paulina a 19. századi közép-európai kultúrtörténet egyik legizgalmasabb személyisége volt. Franciaországban a császárnéval együtt diktálta a trendet, Bécsben divatklubot alakított, Wagner neki ajánlotta egyik zongoradarabját, Edgar Degas pedig megfestette őt egy fénykép alapján. Az ő nevéhez fűződik a gróf Kielmannsegg-nel vívott híres-hírhedt félmeztelen párbaj is, ugyanis összekülönböztek a bécsi nemzetközi zenei és színházi fesztivál megnyitójának dekorációját illetően.

A modern, élményközpontú kiállítás e két színes egyéniség életpályájával ismerteti meg a történetmesélés és interaktív eszközök segítségével. Visual guide-on 3D-s és kiterjesztett valóságon alapuló rekonstrukciók segítségével, élményszerűen kerül megjelenítésre az épület története. A kastélyparkban a tematikához kapcsolódó játszótér, landart alkotások, fotópontok és pihenőhelyek kínálnak kikapcsolódást minden korosztály számára.